

॥ वैशम्पायन उवाच ॥ शिरसा शासनं गृह्य निधिराट् केशवस्य सः । निधीनाज्ञापयामास द्वारवत्यां गृहे गृहे ।

धनौघैरभिवर्षध्वं चक्रुः सर्वं तथा च ते । नाधनो विद्यते तत्र होनभाग्योऽपि यो नरः ।

द्वारवत्यां पुरि पुरा केशवस्य महात्मनः । चकार वायोराज्ञानं भूयश्च पुरुषोत्तम ।

तत्रस्थ एव भगवान् यादवानां प्रियङ्करः । प्राण्येनिसु भूतानामुपतस्थे गदाधरं ।

एकमासीनमेकान्ते देवगुह्यधरं प्रभुं । किं मया देव कर्तव्यं सर्वेगेनाशुगामिना ।

यथैव दूतो देवानां तथैवास्मि तवानघ । तमुवाच ततः कृष्णो रहस्यं पुरुषो हरिः ।

मारुतं जगतः प्राणं रूपिणं समुपस्थितं । गच्छ मारुत देवेशमनुमान्य सहामरैः ।

सभां सुधर्मादाय दैवेभ्यस्त्वमिहानघ । यादवा धार्मिका ह्येते विक्रान्ताश्च सहस्रशः ।

तस्यां विशेयुरेते हि न तु या कृत्रिमा भवेत् । या ह्यक्षया सभा रम्या कामगा कामरूपिणी ।

सा यदून् धारयेत् सर्वान् यथैव त्रिदशांस्तथा । संगृह्य वचनं तस्य कृष्णस्याक्षिष्टकर्मणः ।

वायुरात्मोपमगतिर्जंगम त्रिदिवालयं । सोऽनुमान्य सुरान् सर्वान् कृष्णवाक्यं निवेद्य च ।

सभां सुधर्मादाय पुनरायान्महीतलं । सुधर्मे सुधर्मान्तां कृष्णायाक्षिष्टकर्मणे ।

देवो देवसभां दत्त्वा वायुरन्तरधीयत । द्वारवत्यास्तु सा मध्ये केशवेन निवेशिता ।

सुधर्मा यदुमुख्यानां देवानां त्रिदिवे यथा । एवं स दिव्यैर्मैमैश्च जलजैश्चाव्ययो हरिः ।

द्रव्यैरलङ्करोति स्म पुरीं स्वां प्रमदामिव । मर्यादाश्चैव सञ्चक्रे श्रेणीश्च प्रकृतीस्तथा ।

बलाध्यक्षांश्च युक्तांश्च प्रकृतीशांस्तथैव च । उग्रमेनं नरपतिं काश्यपापि पुरोहितं ।

सेनापतिमनाष्टुष्टिं विक्रुद्रं मन्त्रिपुङ्गवं । यादवानां कुलकरान् स्वविरान्दश तत्र वै ।

स्थापयामास मतिमान् सर्वकार्येष्वनन्तरान् । रथेष्वतिरथो यन्ता दारुकः केशवस्य वै ।

योधमुख्यश्च योधानां प्रवरः सात्यकिः कृतः । विधानमेवं कृत्वा स कृष्णः पुर्यामनिन्दितः ।

मुमुदे यदुभिः सार्द्धं लोकस्रष्टा महीतले । रेवतस्याय कन्याञ्च रेवतीं शीलसम्भतां ।

प्राप्तवान् बलदेवस्तु कृष्णस्यानुमते तदा ।

इति श्रीमहाभारते खिलेषु हरिवंशे विष्णुपर्वणि द्वारवतीनिर्भाणे षोडशाधिकशतोऽध्यायः ॥ ११६ ॥

॥ वैशम्पायन उवाच ॥ एतस्मिन्नेव काले तु जरासन्धः प्रतापवान् । नृपानुद्योजयामास चेदिराजप्रियेसुया

सुतयां भीष्मकस्याय रुक्मिण्यां रुक्मभूषणः । शिशुपालस्य नृपतेर्विवाहो भविता किल ।

दन्तवक्रस्य तनयं सुवक्त्रममितैजसं । सहस्राक्षसमं युद्धे मायाशतविशारदं ।

पौण्ड्रस्य वासुदेवस्य तथा पुत्रं महाबलं । सुदेवं वीर्यसम्पन्नं पृथगक्षौहिणीपतिं ।

एकलव्यस्य पुत्रञ्च वीर्यवन्तं बलान्वितं । पुत्रञ्च पाण्डुराजस्य कलिङ्गाधिपतिं तथा ।

कृतवैरञ्च कृष्णेन वेणुदारिं नराधिपं । अंशुमन्तं तथा क्रायं श्रुतव्याणञ्च भारत ।

निवृत्तशत्रुं कालिङ्गं गान्धाराधिपतिं तथा । पटुसञ्च महावीर्यं कौशाख्याधिपमेव च ।

पटुसञ्च महावीर्यं काश्याधिपतिमेव च ।